

[Indenrigsministeren]

og med et klart ønske om at vende hjem til familien. Tager vi hensyn til disse mange forskelle og den deraf flydende forskellige grad af tilknytning til det danske samfund, vil man forstå nogle af de vanskeligheder, en indvandrerpolitik står over for.

Ser vi på denne indvandrergruppes sociale stilling i dagens Danmark, må vi nok sige, at der er sket visse fremskridt siden begyndelsen af 1970'erne, men desværre også tilbageskridt, først og fremmest som følge af den økonomiske afmatning i samfundet i dets helhed. Indvandringen fik sit store opsving under højkonjunkturen, og den skyldtes især, at der var en række former for beskæftigelse, hvortil der ikke kunne skaffes dansk arbejdskraft. De grupper, der således blev trukket hertil, havde tit en beskeden uddannelse. Når man hertil lægger deres vanskeligheder ved at mestre det danske sprog, kan det ikke undre, at indvandrerne er blevet hårdere ramt af arbejdsløsheden end danske statsborgere. Blandt de forsikrede fra tredjelande er ledigheden ca. 20 pct., lidt mindre for mænd og lidt mere for kvinder.

Blandt indvandrerens sociale forhold i øvrigt kan der være særlig grund til at hæfte sig ved boligforholdene. På trods af myndighedernes bestræbelser for at sikre en vis mindstestandard var der i begyndelsen af 1970'erne en del eksempler på unacceptable forhold. En del af indvandrerne bor stadig i den dårligste del af boligmassen, men der er dog med tiden sket en forbedring. En del indvandrere er flyttet til nye udlejningsboliger, især i nogle af de københavnske forstæder. At det stedvis har kunnet resultere i ud fra et tilpasningssynspunkt lidt for store koncentrationer af indvandrere, rokker ikke ved det faktum, at boligstandarden er blevet forbedret. Men indvandrerne har dog fortsat, ikke mindst i kraft af, at de er koncentreret i lejeboliger, andre boligforhold end danske statsborgere, der jo for halvdelens vedkommende bor i eget hus.

Det er almindeligt bekendt, at arbejdsløshed og dårlige boligforhold kan være grobund for kriminalitet. Så meget mere magtpåliggende er det for mig at ramme en pæl igennem de påstande, som man hyppigt ser fremsat, om højere kriminalitet blandt indvandrerne. Der er ikke noget, der tyder på, at de fastboende udlændinge begår kriminelle handlinger i højere grad end danskere. Af

de 300 udlændinge, der årligt udvises på grund af kriminalitet, er langt hovedparten uden fast bopæl i Danmark og uden nogen tilknytning til landet. De er her blot som turister. Antallet af udvisninger på grund af kriminalitet af udlændinge med fast ophold her i landet overstiger næppe 40-50 personer årligt. Knap halvdelen af disse udlændinge har været i Danmark i mindre end 2 år. Antallet af udviste udlændinge med mere end 5 års ophold her i landet er næppe mere end ca. 10 pr. år, og denne lille gruppe personer er overvejende dømt for overtrædelse af straffelovens § 191, altså for grov narkotikakriminalitet.

Som sagt: jeg mener, at vi på en del områder kan konstatere fremskridt siden begyndelsen af 1970'erne og på enkelte områder tilbageskridt. Det rejser naturligvis det spørgsmål, om der er gjort tilstrækkeligt fra samfundets side i den forløbne periode, og om det er det rigtige, der er blevet gjort, samt hvilke overvejelser regeringen gør sig med hensyn til initiativer i den kommende tid.

Hovedsigtet i indvandrerpolitikken har, som jeg nævnte i begyndelsen, været, at de mennesker, der oprindeligt kom her som fremmedarbejdere, men som nu ønsker at blive indvandrere, skal gives mulighed for at blive indpasset i vort samfund på lige fod med danske statsborgere, med rimelig hensyntagen til deres særlige kulturelle baggrund. Det er denne målsætning, der har styret de forskellige foranstaltninger, samfundet har sat i værk.

På nogle områder viser det sig, at hensynet til indpassningen i dansk samfundsliv og hensynet til den kultur, indvandrerne bringer med sig, er uforenelige. Det rejser problemer, der er så uløselige som cirkelns kvadratur, og lader tit danskere sidde tilbage med en fornemmelse af, at hvad enten man foretager sig noget, eller man forholder sig passiv, er det forkert.

Et eksempel på kultursammenstød oplever vi i forbindelse med et dansk ønske om at give piger og drenge, kvinder og mænd lige muligheder i uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet og i samfundslivet. Nogle indvandrere holder i overensstemmelse med deres traditioner pigerne væk fra skole fra 12 års alderen og oplærer dem til at arbejde inden for hjemmets rammer med at passe mindre søskende og udføre husligt arbejde. Nog-